

บทที่ 14

บทร้อยแก้วประเภทพรรณนาโวหาร (Descriptive Prose)

รูปแบบและวิธีการ

ในงานร้อยแก้วชนิดบรรยายโวหาร หากจะมีตอนใดที่เป็นการพรรณนาให้เห็นภาพ บทพรรณนาตอนนั้นก็สำคัญในแง่ที่ว่า เป็นองค์ประกอบช่วยจุดมุ่งหมายหลักของงานบรรยายโวหารชิ้นนั้น คือ การเล่าเรื่อง แต่บทร้อยแก้วชนิดพรรณนาโวหารจริงๆ จะไม่มีจุดมุ่งหมายเป็นส่วนช่วยหรือองค์ประกอบทำนองนั้น จุดมุ่งหมายของบทร้อยแก้วพรรณนาโวหารได้แก่การพยายามสรรสร้างให้เกิดบรรยากาศอย่างใดอย่างหนึ่งที่แน่นอนลงไป อนึ่ง เนื่องจากบทร้อยแก้วพรรณนาโวหารไม่มีเรื่องราวที่เด่นชัดเกี่ยวข้องกับอยู่ ผู้อ่านจึงมีแนวโน้มที่จะอ่านไปเรื่อย ๆ อย่างไม่ตั้งใจนัก ดังนั้น การอ่านงานชนิดพรรณนาโวหารไม่ว่าชนิดใด นักศึกษาจึงควรอาศัยหลักสามประการต่อไปนี้

1. อ่านเรื่องตอนนั้นอย่างระมัดระวังเพื่อให้เกิดความเข้าใจ โดยไม่ต้องไปพะวักพะวงกับศัพท์ยาก ๆ เพียงสองสามคำที่นักศึกษาไม่รู้ความหมาย
 2. ทดสอบการอ่านโดยถามตัวเองว่า เริ่มมองเห็นภาพอะไรสักอย่างในใจแล้วหรือยัง
 3. ขณะอ่านพยายามมองหาความคิดหลัก (central idea) ที่แอบแฝงอยู่เบื้องหลัง วัตถุประสงค์ หรือฉากที่ผู้เขียนพรรณนาอยู่
- ลองใช้หลักเบื้องต้นกับเรื่องที่ตัดตอนมาต่อไปนี้

(1)

Viewed from the clammy deck on this bright morning, the island of Nepenthe resembled a cloud. It was a silvery speck upon the limitless expanse of blue sea and sky. A south wind breathed over the Mediterranean waters, drawing up their moisture which lay couched in thick mists about its flanks and uplands. The comely outlines were barely suggested through a veil of fog. An air of irreality hung about the place. Could this be an island? A veritable island of rocks and vineyards and house – this pallid apparition? It looked like some snowy sea-bird resting upon the waves; a sea-bird or a cloud; one of those lonely clouds that

5

NORMAN DOUGLAS
South Wind

คำศัพท์

clammy	เหนียวเหนอะหนะ
flanks	ด้านข้าง
comely	น่าดู น่าเพลิดเพลิน
irreality	ไม่เป็นจริง ไม่ใช่ของจริง
veritable	มีจริง เป็นจริง
pallid apparition	ภูติผี
drift about in wayward fashion	เคลื่อนไหวไปโน่นนี่อย่างไร้จุดหมาย
bidding	ตามคำสั่ง แล้วแต่บัญชา

ภาพที่เกิดในใจของนักศึกษาคือเกาะ ๆ หนึ่งที่ยังมองเห็นแต่ไกล ('viewed from the clammy deck')

ความคิดหลักที่อยู่เบื้องหลังการพรรณนาภาพนี้ก็คือ โครงร่างของเกาะนี้ยังมองไม่เห็นชัด ยังดูลางเลือนอยู่ ความคิดนี้แฝงอยู่ตลอดเรื่อง ตอนแรกเกาะ Nepenthe ถูกเปรียบเทียบกับก้อนเมฆ ต่อมา ผู้เขียนพรรณนาว่าเกาะนี้ถูกบดบังให้มืดมัวด้วยม่านหมอก (veil of fog) จนทำให้ผู้อ่านชักไม่แน่ใจว่าเกาะนี้มีอยู่จริงหรือไม่ ในสายตาของผู้ที่มองเกาะนี้อยู่ Nepenthe ดูเหมือนภูติผี (apparition) หรือนกทะเลสีขาวราวหิมะ (some snowy seabird) มากกว่าจะเป็นเกาะราวบรรทัดท้าย ๆ ผู้เขียนหันกลับมาหาข้อเปรียบเทียบเดิมที่ว่าไว้ตั้งแต่ตอนต้น คือเกาะนี้เหมือนปุยมะพร้าวที่ล่องลอยไปอย่างไร้จุดหมาย

การหาความหมาย

เมื่อนักศึกษาได้อ่านบทร้อยแก้วพรรณนาโวหารอย่างระมัดระวังแล้ว ต่อไปนี้ นักศึกษาก็อยู่ในสภาพพร้อมที่จะเขียนบอกความหมายรวบยอด รายละเอียดที่สำคัญ และเจตนาบางประการของผู้แต่งได้

ความหมายรวบยอด ต้องมาจากการอ่านเรื่องโดยตลอด ควรสังเกตสิ่งสำคัญที่มีการพรรณนาไว้

รายละเอียดที่สำคัญ นักศึกษาต้องถ่ายทอดภาพที่พรรณนาได้ถูกต้องถี่ถ้วนและตรงจุด แต่ไม่ควรย่อความเป็นอันขาด แบ่งเนื้อความออกเป็นส่วน ๆ ตามที่เห็นว่าผู้ประพันธ์กำลังพูดถึง

สิ่งนั้นในแนวใหม่ แล้วพรรณนาเสียใหม่อย่างสั้นๆ แต่ชัดเจนออกมาเป็นย่อหน้าๆ เมื่อไรก็ตามที่นักศึกษาเขียนความหมายอย่างละเอียดจงจดจำไว้ว่า จุดมุ่งหมายของท่านคือ การบอกลักษณะสำคัญๆ ของสิ่งที่ต้องการพรรณนา โดยใช้คำพูดของนักศึกษาเอง

เจตน์จาง เมื่อเขียนร้อยแก้วชนิดพรรณนาโวหาร ผู้ประพันธ์พยายามที่สรรสร้างสิ่งที่เห็นหรือสิ่งที่คิดฝันไว้ออกมาเป็นตัวเป็นตน เป็นรูปเป็นร่างให้ผู้อ่านได้เห็นอีกครั้ง ถ้าทำได้สำเร็จ บทพรรณนาโวหารนั้นจะสร้างบรรยากาศนั้นออกมาได้ และถ่ายทอดจุดประสงค์หลักที่ผู้แต่งต้องการ หลังจากทีนักศึกษาได้หาความหมายและเข้าใจความหมายของงานชิ้นนั้นแล้ว ความสำคัญอันดับต่อไปคือ หาให้ได้ว่าอะไรคือจุดมุ่งหมายหลัก หากนักศึกษาต้องการเข้าใจเจตน์จางของผู้เขียน

จงอ่านบทตัดตอนต่อไปนี้ และบอกความหมายรวบยอด รายละเอียดที่สำคัญ และจุดมุ่งหมายหลักของผู้ประพันธ์ตามความเห็นของท่าน เมื่อท่านได้หาความหมายดังกล่าวแล้วเสร็จ จงเปรียบเทียบสิ่งที่ท่านเขียนกับคำเฉลยที่ตามมา

(2)

They were entering then the tougher, brighter but darker quay, and passing the fun-fair stood for a moment in the full yellow glare of a large restaurant. This was again sea-food restaurant – but it was bigger, noisier, brasher, browner, brassier and probably better than those on the other side. Its walls inside were mirrored, its paint and its furniture were of good weatherbeaten brown, its lights were weak-bulbed and so the yellower, though there were many of them: whereas on the other side of the port carefully printed menus were displayed, here great black slates had been scraped, as if something special had that very moment been cooked or come in, with a brio of chalk: In fact it was a more old-fashioned engine altogether, its yellow glare on to the dark street was more like the light of a naphtha flare than electric, and it was full, full, full of people crammed together inside among its mirrors and outside under its huge awning, all eating fast among waitresses yelling, running and sometimes if there was time laughing. Plenty of gold in the teeth of these waitresses, and dark strain beneath their eyes – they touted for customers, beckoning the street at top-voice, and then had to rush back and serve them, both making work and doing it.

WILLIAM SANSOM
Question and Answer

คำศัพท์

quay

(อ่านว่าคี) ท่าเรือ ที่จอดเรือ

brasher

อย่างหยาบๆ ง่าย ๆ ดาษดั้น พื้นบ้าน

weak-bulbed	ให้แสงสว่างเลือนลาง
slates	แผ่นกระดานชนวน
brio	ความแพรวพราว
naphtha flare	แสงสว่างจากตะเกียงแก๊ส
crammed	แน่นชนิด แออัดยัดเยียด
awning	กันสาด
touted for customers	ตะโกนเรียกลูกค้าเข้าร้าน
beckoning	เชื้อเชิญ

ความหมายรวบยอด รายละเอียดที่สำคัญ และเจตนาของผู้เขียน

นี่คือบทพรรณนาภคตาคารแห่งหนึ่ง เท่าที่เห็นยามราตรีในถิ่นไกลท่าเรือที่แออัดและยากจน ผู้เขียนเอ่ยถึงอีกแถบหนึ่งของท่าเรืออย่างรวบรัด มีภคตาคารขายอาหารทะเลพร้อมด้วยรายการอาหารพิมพ์ไว้อย่างดี ทั้งนี้เพื่อชี้ให้เห็นลักษณะที่แตกต่างกับภคตาคารใหญ่ที่กำลังจะกล่าวถึงต่อไปนี้ รายการอาหารของภคตาคารใหญ่แห่งนี้เขียนไว้อย่างหวัด ๆ บนแผ่นกระดานชนวน ดวงไฟหลายดวงที่ทำให้ภคตาคารดูสว่างไสว แม้ว่าจะเป็นหลอดแรงเทียนต่ำ ฝาผนังภายในคร่ำคร่ำเป็นสีน้ำตาล เครื่องเรือนก็เป็นสีเดียวกัน ฝาผนังบุกระจก ภายนอกภคตาคารมีกันสาดใหญ่ สถานที่นี้มีแต่เสียงเอะอะและเต็มไปด้วยผู้คนมานั่งรับประทานอาหารกันอย่างรวดเร็ว บริการสาว ๆ รีบร้อนบริการลูกค้า ในขณะที่เดียวกันคุณเธอก็ตะโกนเรียกผู้ที่สัญจรผ่านไปมา เพื่อตักลูกค้าให้เข้าร้านมากขึ้นอีก

ความคิดหลักในเรื่องนี้ก็คือ ภคตาคารนี้เปรียบเหมือนศูนย์รวมชีวิตและแสงสีที่ตั้งอยู่ในแถบถนนมืด ๆ แห่งนั้น มันเป็นสถานที่น่าแวะเยือน มีความเป็นกันเอง ทั้งแออัดด้วยผู้คน และดูเป็นภคตาคารพื้นบ้านธรรมดา แต่มันเป็นสถานที่ที่มีชีวิตชีวา

แบบฝึกหัดหาความหมาย

จงตอบคำถามท้ายเรื่องที่ตัดตอนมานี้ จดจำตัวอย่างที่ท่านผ่านตามา

(3)

I returned to the inn, and went into the kitchen to speak with the landlady; she had made a hundred hesitations when I told her we wanted three beds. At last she confessed she had three beds, and showed me into a parlour which looked damp and cold, but she assured me in a tone that showed she was unwilling to be questioned further, that all her beds were well aired. I sat a while by her; but, much as I had

5

heard in her praise—for the shopkeeper had told me she was a varra (very) discreet woman—I cannot say that her manners pleased me much. But her servant made amends, for she was as pleasant and cheerful a lass as was ever seen; and when we asked her to do anything, she answered, 'Oh yes,' with a merry smile, and almost ran to get us what we wanted. She was about sixteen years old: wore shoes and stockings, and had her hair tucked up with a comb ... I examined the kitchen round about; it was crowded with furniture, drawers, cupboards, dish-covers, pictures, pans and pots, arranged without order, except that the plates were on shelves, and the dish-covers hung in rows; these were very clean, but floors, passages, staircase, everything else dirty. There were two beds in recesses in the wall; above one of them I noticed a shelf with some books.

DOROTHY WORDSWORTH

Diary

คำศัพท์

made amends ชดเชย

คำถาม

1. ตามสายตาของผู้เขียน ห้องรับแขกของโรงเรียนนี้เป็นอย่างไร?
2. ผู้เขียนมีความเห็นเกี่ยวกับเจ้าของโรงเรียนว่าอย่างไร?
3. เหตุใดสาวใช้จึงสร้างความประทับใจให้แก่ผู้เขียน?
4. จงกล่าวอย่างย่อ ๆ ว่าผู้เขียนสังเกตเห็นอะไรบ้างในครัว?
5. จงบอกความหมายรวบยอด รายละเอียดที่สำคัญ และเจตนาของผู้เขียน

มีวิธีการอย่างไร

เมื่อใดก็ตามที่เราวิเคราะห์เรื่องที่แต่งดีสักเรื่องหนึ่ง เราจะพบคุณสมบัติบางข้อ หรืออุปกรณ์บางอย่างที่ทำให้เรื่องนั้นอ่านสนุก ในการศึกษาบทร้อยแก้วชนิดพรรณนาอาหารก็เช่นกัน เป็นการศึกษาอุปกรณ์ที่ผู้ประพันธ์ใช้เขียนเรื่องนั้น

ในบทวิเคราะห์ต่อไปนี้ ตัวอย่างนำมาจากบทคัดตอนที่นักศึกษาได้อ่านมาแล้ว

อุปกรณ์ที่เป็นองค์ประกอบด้านโครงสร้าง

ประกอบด้วยเอกภาพ (Unity) การเปรียบเทียบ (Contrast) และความหมายสัมพันธ์
เกี่ยวข้องกัน (Association)

เอกภาพ (Unity) เมื่อครั้งที่เราศึกษาหาเอกภาพในงานชนิดบรรยายโวหาร เราใช้วิธีสังเกตว่าทุกสิ่งทุกอย่างที่เกิดขึ้นในท้องเรื่องมีความสำคัญต่อผลสัมฤทธิ์อย่างไร แต่ทว่าในคราวนี้บทพรรณนาโวหารแตกต่างกับบทบรรยายโวหาร เพราะไม่มี “เรื่อง” รองรับหรือผูกเข้าหากัน ดังนั้น การที่จะเข้าใจว่างานพรรณนาโวหารชิ้นนั้น มีการผูกเรื่องเข้าหากันหรือไปสู่ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันอย่างไรนั้น นักศึกษาจำเป็นต้องหาจุดประสงค์หลักที่แอบแฝงอยู่ในเรื่องนั้นให้พบเสียก่อน

ในบทคัดตอนจาก South Wind จุดมุ่งหมายหลักของผู้เขียนคือ การพรรณนาเกาะ ๆ หนึ่งซึ่งมองไม่เห็นชัด ทุกอย่างก็กล่าวตามมา ไม่ว่าจะเป็นการเทียบเคียงเกาะนี้ว่าเหมือนเมฆ เหมือนนกหรือภูติผาย ควบคู่กันไปกับการพรรณนามอก สิ่งเหล่านี้ล้วนแล้วแต่หนุนนำจุดมุ่งหมายหลักที่กล่าวข้างต้นทั้งสิ้น ดังนั้นทุกคำทุกตอนในย่อหน้านั้นล้วนเกี่ยวข้องกับเรื่อง ขอให้สังเกตด้วยว่าประโยคแรกและประโยคสุดท้ายเกี่ยวโยงกัน กล่าวคือ ทั้งสองประโยคเปรียบเกาะนี้ว่าเหมือนเมฆ

ในเรื่อง Question and Answer, William Sansom สร้างบรรยากาศที่มีชีวิตชีวาของกัตตาคารแห่งหนึ่ง ซึ่งแสนจะซุกมุ่นรื่นวยให้เราเห็น เป็นเวลากลางคืนในบริเวณท่าเรือที่โกโรโกโส ผู้แต่งตั้งใจจะแสดงให้เห็นว่า กัตตาคารแห่งนี้แม้ว่าจะมีความลวกหรือความหยาบ แต่ก็สดใสและเป็นกันเอง การพรรณนาผาผึง เครื่องเรือน กระจกเงา แสงบริกรสาว และผู้คนคู่สัมพันธ์เกี่ยวข้องกันไปหมด ในแง่ที่ว่าทุกสิ่งทุกอย่างที่พูดถึงจำเป็นในการสร้างให้เกิดบรรยากาศของกัตตาคารแห่งนี้ และช่วยให้ภาพที่ปรากฏเป็นภาพที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

การเปรียบเทียบ (Contrast) ช่วยแต่มิสสรรให้แก่สิ่งที่ผู้เขียนพรรณนาและทำให้สิ่งนั้นน่าสนใจ

ขอให้สังเกตการเปรียบเทียบในเรื่อง Question and Answer กัตตาคารอีกซีกหนึ่งของท่าเรือสว่างไสว รายการอาหารก็เขียนเป็นตัวพิมพ์ไว้อย่างดี พอมายเทียบกับกัตตาคารที่กำลังจะพรรณนาถึง ซึ่งเหมือนเครื่องยนต์เก่า ๆ ที่เอามาต่อรวมเข้าไว้ มากกว่าจะเป็นกัตตาคาร ‘A more old-fashion engine altogether’ แต่ทว่าผู้เขียนบอกเป็นนัยไว้ว่า กัตตาคารซีกนั้นของท่าเรือดูเจียมขริมและไม่ดึงดูดใจ ส่วน “เครื่องยนต์เก่า” นี้ซิ เต็มไปด้วยผู้คนแออัดยัดเยียดอยู่ทุกตารางนิ้ว ‘full, full, full of people, crammed together’

Dorothy Wordsworth พรรณนาสภาพโรงเตี๊ยมแห่งหนึ่งไว้ในเรื่อง Diary โรงเตี๊ยมแห่งนี้ดูมีชีวิตชีวาขึ้นมาด้วยคำบอกเล่าของผู้เขียนเกี่ยวกับบุคคลในสถานที่นี้ หญิงเจ้าของโรงเตี๊ยมผู้ไม่ยินดียินร้าย ไม่น่าชื่นชอบเอาเสียเลย ถูกนำมาเปรียบเทียบกับสาวใช้ซึ่งแสนร่าเริง เต็มอกเต็มใจ

ความหมายสัมพันธ์เกี่ยวกับ (Association) ขณะที่ผู้เขียนกำลังพรรณาสีใดสิ่งหนึ่งอยู่ เขาเกิดนึกถึงอีกสิ่งหนึ่งขึ้นมาได้ สภาวะเช่นนี้เรียกว่าความหมายสัมพันธ์เกี่ยวกับ บางครั้งผู้ประพันธ์อาจดึงความสนใจของเราให้พุ่งอยู่ที่สิ่งหนึ่ง และแล้วก็พรรณาสีนั้นทางอ้อม โดยอ้างถึงอีกสิ่งหนึ่งแทน

ตัวอย่างที่ดีของความหมายสัมพันธ์เกี่ยวกับจะพบใน *South Wind* อันที่จริงแล้วตัวเกาะเองไม่ได้ถูกพรรณาดังเลข โคจรูปภายนอกของมันลวงเลือนมากจนทำให้นึกถึงเมฆ เมฆทำให้มันดูเหมือนญาติพราย ต่อมาก็ไปคล้ายกับนกทะเลเข้าอีก ในบรรทัดท้าย ๆ ผู้ประพันธ์ย้อนกลับมาที่ภาพพจน์ของก้อนเมฆอีก เช่นที่ว่า 'one of those lonely clouds that stray from their fellow' ว่ากันตามความจริงแล้ว ผู้เขียนไม่ได้เขียนเรื่องเมฆ เขากำลังพรรณารูปเกาะ *Nepenthe* วิธีการพรรณาน่าสนใจไปนี้ช่วยเน้นลักษณะของเกาะที่ไม่เห็นชัด และมีหมอกมีดมัว

อุปกรณ์ที่เป็นองค์ประกอบของความหมาย

ได้แก่ ลีลาการเขียน การเลือกใช้คำ การอุปมาเป็นนัย การอุปมาโดยใช้คำเปรียบเทียบโดยตรง

ลีลาการเขียน (Style) วิธีการที่ผู้เขียนจะแสดงออกนั้นขึ้นอยู่กับลักษณะของสิ่งที่เขากำลังพรรณานอยู่ และขึ้นอยู่กับบรรยากาศที่เขากำลังจะสร้างขึ้น จุดมุ่งหมายหลักของผู้ประพันธ์ก็เป็นตัวชี้ว่า ผู้เขียนจะใช้ลีลาการเขียนแบบใดดี

นักศึกษาคงได้สังเกตมาแล้วว่า การเขียนของ *Dorothy Wordsworth* ใน *Diary* มีลักษณะเรียบง่ายและตรงไปตรงมาอย่างไร ในเวลาเดียวกัน ผู้ประพันธ์ก็เอาใจใส่รายละเอียดต่าง ๆ อยู่ไม่น้อย และใช้ความสังเกตอย่างถี่ถ้วน ขอให้สังเกตว่าโดยเฉพาะบรรทัดท้าย ๆ ตั้งแต่ 'I examined the kitchen...' ข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่ผู้เขียนลอบสังเกตไว้นามากกล่าวถึงในลักษณะเรียบ ๆ ธรรมดา

หากเปรียบเทียบลีลาการเขียนใน *Diary* กับของ *Question and Answer* เรื่องหลังนี้มีแนวการเขียนที่วิจิตรพิศดารกว่า ผู้แต่งไม่เพียงต้องการให้เราเห็นภักดาการแห่งนั้นเท่านั้น แต่เขาต้องการให้เราได้ยินเสียงรอบด้านและทำให้เรารู้สึกถึงขนาดที่ว่า ตัวเราเป็นคนหนึ่งในบรรดาผู้คนที่แออัดยัดเยียดรับประทานอาหารในภักดาการนั้น แม้ว่าเรื่องนี้มีรายละเอียดเต็มไปหมด แต่ไม่มีลักษณะเหมือนรายงานที่สงบเย็นอย่างที่เรพบใน *Diary* เลย ทั้งนี้เพราะผู้ประพันธ์มีจุดมุ่งหมายคนละอย่างกัน ฝาผนังและเครื่องตกแต่งสีน้ำตาลก็ดี กระแจกเงาผู้คน แสงจุดฉาด เสียงฟังไม่ได้ศัพท์ สิ่งเหล่านี้รวมทั้งรายละเอียดปลีกย่อยที่คาดไม่ถึง

เช่น 'Plenty of gold in the teeth of these waitresses' รายละเอียดแต่ละอย่างนี้ไล่หลังกันมา ทำให้ผู้อ่านรู้สึกเหมือนว่าตนเองเข้าร่วมในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นด้วย ไม่ใช่เป็นเพียงผู้สังเกตการณ์เท่านั้น

เมื่อไรก็ตามที่นักศึกษาศึกษาลีลาการเขียนในงานชิ้นใด จงสังเกตอยู่เสมอว่าผู้เขียนมีวิธีการถ่ายทอดรายละเอียดต่าง ๆ อย่างไร และดูด้วยว่านักศึกษายู่ในสถานภาพอย่างไร ถูกกำหนดให้มองสิ่งนั้น ๆ ในฐานะผู้สังเกตการณ์ หรือผู้เข้าร่วมในเหตุการณ์หรือมีส่วนในสิ่งที่ผู้เขียนพรรณนาอยู่

การเลือกใช้คำ การอุปมาเป็นนัย การอุปมาโดยใช้คำเปรียบเทียบโดยตรง

งานร้อยแก้วชนิดพรรณนาโวหารที่แต่งดีมักจะมุ่งหมายจนถึงขั้นที่ว่า ทำให้ผู้อ่านสามารถร่วมรับรู้ประสบการณ์ของผู้เขียนได้ด้วย โดยเหตุนี้ถ้าผู้เขียนผู้ใดต้องการให้โวหารพรรณนาของตนมีชีวิตจิตใจเป็นที่ติดอกติดใจผู้อ่านแล้วไซ้ เขาจะต้องหลีกเลี่ยงการใช้คำพื้น คำตัน ตลอดจนสำนวนน่าเบื่อทั้งหลาย การพิถีพิถันเลือกใช้คำจึงนับว่าสำคัญยิ่ง

ในเรื่อง *South Wind* ขอให้สังเกตการใช้คำว่า 'clammy' ช่วยพรรณนาให้เห็นสภาพแดดฟ้าเรือที่แสนร้อน เหนียวเหนอะหนะได้ดี ซึ่งตรงกันข้ามกับลักษณะเกาะที่ใช้คำว่า *silver speck* พังดูไม่มีจริงในโลก มองเห็นแต่ไกล ๆ ต่อมาการใช้ *metaphor* ว่า 'pallid apparition' และใช้ *simile* ว่า 'like some snowy seabird' 'one of those lonely clouds' เหล่านี้ ช่วยชี้แนะให้ชัดเจนขึ้นว่าเกาะนี้คงจะไม่มีจริง วลีแต่ละวลีได้รับการคัดเลือกมาใช้อย่างระมัดระวัง จนสามารถทำให้เราเกิดความประทับใจเกี่ยวกับเกาะที่ห่างไกลเกาะนี้

ใน *Question and Answer* นั้นนับว่าผู้เขียนใช้คำได้แพรวพราวยิ่งนัก โดยเฉพาะตรงจุดที่เขาต้องการให้ผู้อ่านรู้สึกประทับใจทันทีทันใดโดยเลือกใช้คำคุณศัพท์อย่างระมัดระวัง ผู้เขียนสามารถวาดฉากนี้ทั้งฉากให้เราเห็นด้วยวลี ๆ เดียว *tougher, brighter but darker quay* 'noisier, brasher, browner, brassier' ฉากนี้ขยายตกแต่งเพิ่มเติมด้วยคำพรรณนาต่อมาว่าฝาผนังมีลักษณะ 'weatherbeaten brown' กระดานดำถูกขีดเขียนอย่างลวก ๆ ด้วย 'a brio of chalk' ในท้ายที่สุดฉากนี้สรุปลงด้วยการอุปมาเป็นนัยว่า 'It was a more old fashioned engine altogether'

เมื่อถึงตอนที่พรรณนาเกี่ยวกับผู้คน ผู้เขียนวาดภาพให้เราเห็นอย่างกว้าง ๆ โดยซ้ำคำว่า 'full' ใน 'it was full, full, full of people' เป็นภาพน่าประทับใจเพราะมีแต่คนเต็มไปหมดทุกหนทุกแห่ง ผู้ประพันธ์ขยายภาพนี้ให้เราเห็นชัดเจนขึ้น โดยกล่าวถึงอาการเรียกลูกค้าของเหล่าบริกรสาว ๆ 'beckoning the street' เกือบทุกบรรทัดในเรื่องนี้มีการเลือก

เพ็นถ้อยคำที่ใช้ ซึ่งช่วยในการสร้างฉากที่ขลุมนุ่มนวลดังพรรณนา
ลองย้อนกลับไปอ่าน *Diary* อีกครั้งและวิจารณ์การใช้ศัพท์ของผู้เขียน

แบบฝึกหัด

(1)

A stout man with a pink face wears dingy white flannel trousers, a blue coat with a pink handkerchief showing, and a straw hat much too small for him, perched at the back of his head. He plays the guitar. A little chap in white canvas shoes, his face hidden under a felt hat like a broken wing, breathes into a flute; and a tall thin fellow, with bursting over-ripe button boots, draws ribbons-long, twisted, streaming ribbons-of tune out of a fiddle. They stand, unsmiling, but not serious, in the broad sunlight opposite the fruit-shop; the pink spider of a hand beats the guitar, the little squat hand, with a brass-and-turquoise ring, forces the reluctant flute, and the fiddler's arm tries to saw the fiddle in two.

5

KATHERINE MANSFIELD
The Garden Party

คำศัพท์

dingy	ดูสกปรก
fiddle	ซอ ไวโอลิน
squat	มือสั้นหนาเทอะทะ ไม่ยาวเรียวย่างรูปมือนักดนตรี

คำถาม

1. จงบอกความหมายรวบยอด รายละเอียดที่สำคัญและเจตนาของผู้แต่ง
2. จงแสดงความเห็นเกี่ยวกับการจัดภาพที่พรรณนาในย่อหน้านี้ (วิธีสร้างอนุเจต)
3. ท่านคิดว่าผู้เขียนเอาใจใส่รายละเอียดเล็ก ๆ น้อยหรือไม่? จงให้เหตุผลประกอบคำตอบ
4. จงหา a simile และ two metaphors ในเรื่องมา บอกด้วยว่าการอุปมาดังกล่าวให้ผลอย่างไร?
5. จงอธิบายให้เห็นผลที่เกิดจากการใช้คำหรือวลีดังต่อไปนี้
bursting over-ripe button boots, draw ribbons,
the pink spider, the little squat hand, reluctant flute.

I can see now, of course, that he didn't really like me. It was not the poor man's fault. He had never expected to be the father of a genius and it filled him with forebodings. He looked round him at all his contemporaries who had normal, bloodthirsty, illiterate children, and shuddered at the thought that I would never be good for anything but being a genius. To give him his due, it wasn't himself he worried about, but he dreaded the shame of it. He would come in from the front door with his cap over his eyes and his hands in his trousers pockets and stare moodily at me while I sat at the kitchen table, surrounded by papers, producing fresh maps and illustrations for my book of voyages, or copying the music of 'The Minstrel Boy'.

5

10

FRANK O'CONNOR
Domestic Relations

คำศัพท์

forebodings

สังหรณ์

to give him his due ให้ความเป็นธรรมแก่เขา

คำถาม

1. จงบอกความหมายรวบยอด รายละเอียดที่สำคัญ และเจตนาของผู้เขียน
2. จงอธิบายให้เห็นว่า รายละเอียดที่ผู้เขียนให้มาบอกจุดมุ่งหมายหลักของผู้แต่งว่าอย่างไร?
3. เด็กชายผู้นี้ถูกนำมาเปรียบเทียบให้เห็นความแตกต่าง (ก) กับบิดาของเขา (ข) กับเด็กอื่น ๆ ในละแวกนั้นอย่างไร?
4. จงแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกใช้คำ "อัจฉริยะ" (genius) ในเรื่องนี้

แนะแนว

วิธีการแสดงความซาบซึ้งเข้าถึงเรื่องที่ตัดตอนมานี้ ควรเขียนออกมาเป็นร้อยแก้ว ติดต่อกันไป นักศึกษาควรระมัดระวังในข้อที่ว่า ต้องแสดงให้เห็นด้วยว่า เทคนิคต่าง ๆ ที่ค้นพบในงานชิ้นนั้น ช่วยชี้ให้เห็นจุดมุ่งหมายหลักของผู้เขียนอย่างไร เทคนิคต่าง ๆ เหล่านี้ มีส่วนเสริมสร้างบรรยากาศตามที่คุณเขียนต้องการอย่างไร

สาระสำคัญของบทนี้พอสรุปย่อได้ดังต่อไปนี้ เพื่อเป็นแนวทางให้นักศึกษาใช้เป็นหลักในการค้นหาสิ่งที่ต้องการ ขณะอ่านร้อยแก้วชนิดพรรณนาโวหาร

1. การอ่าน นิกวาดภาพในใจ หาจุดมุ่งหมายหลัก

2. ความหมาย ความหมายรวบยอด

รายละเอียดที่สำคัญ: เอาแต่ลักษณะสำคัญ

เจตนาของผู้เขียน: จุดมุ่งหมายหลัก

3. วรรณูปกรณ์

(ก) ด้านโครงสร้าง เอกภาพ: ดูว่าทุกสิ่งทุกอย่างมีส่วนเสริมจุดมุ่งหมายหลักอย่างไร
การเปรียบเทียบ

การสัมผัส

(ข) ด้านความหมาย ลีลาการเขียน

การเลือกใช้คำ การอุปมาเป็นนัย การอุปมาโดยใช้คำเปรียบเทียบ
โดยตรง

ข้อความต่อไปนี้เป็นการศึกษาเรื่อง Question and Answer ประพันธ์โดย William Sansom เป็นการศึกษาแบบซาบซึ้งและวิเคราะห์ อ่านคำเฉลยอย่างระมัดระวังก่อนที่ท่านจะลงมือเขียนของตัวเอง และสังเกตด้วยว่าเขามีวิธีเขียนอย่างไร

นี่คือการพรรณนาภัตตาคารแห่งหนึ่ง เท่าที่เห็นยามราตรีในถิ่นไกลท่าเรือที่แออัดและยากจน

ผู้เขียนแย้งถึงอีกแถบหนึ่งของท่าเรืออย่างรวบรัด มีภัตตาคารขายอาหารทะเลพร้อมด้วยรายการอาหารพิมพ์ไว้อย่างดี ทั้งนี้เพื่อชี้ให้เห็นลักษณะที่แตกต่างกับภัตตาคารใหญ่ที่กำลังจะพรรณนาถึงต่อไปนี้ รายการอาหารของภัตตาคารใหญ่แห่งนี้เขียนไว้อย่างหวัด ๆ บนแผ่นกระดาษดำ ดวงไฟหลายดวงที่ทำให้ภัตตาคารดูสว่างไสว แม้ว่าจะจุดไว้ไม่เต็มที สีของฝาผนังภายในและเครื่องเรือนถูกเคลือบเงาจนกลายเป็นสีน้ำตาล ฝาผนังบุกระจกภายนอกภัตตาคารมีกันสาดใหญ่ สถานที่นี้มีแต่เสียงเอะอะและเต็มไปด้วยผู้คนมานั่งรับประทานอาหารกันอย่างรวดเร็ว บริการสาว ๆ รีบร้อนบริการลูกค้า ในขณะที่ชิวกันคุณเชอก็ตะโกนเรียกผู้ที่สัญจรผ่านไปมา เพื่อสั่งลูกค้าให้เข้าร้านมากยิงเงินอีก

ความคิดหลักในเรื่องนี้คือ ภัตตาคารนี้เปรียบเหมือนศูนย์รวมชีวิตและแสงสี ที่ตั้งอยู่ในแถบถนนมืด ๆ แห่งนั้น มันเป็นสถานที่น่าแะเยียน มีความเป็นกันเอง ทั้งแออัดด้วยผู้คนและดูเป็นภัตตาคารพื้นบ้านธรรมดา แต่มันเป็นสถานที่ที่มีชีวิตชีวา

หลังจากที่ผู้เขียนได้นำเราเข้ามาในท่าเรือแถบที่สดใสมืดมืดว่า เราก็มาเจอเจอภัตตาคารอาหารทะเลแห่งนี้ ผู้เขียนพรรณนาฉากทั่วไปให้เราเห็น เป็นสถานที่ใหญ่โต หนวกหู ลักษณะพื้นบ้าน อะไร ๆ ก็เป็นสีน้ำตาล ผู้เขียนทำให้ภาพสมบูรณ์โดยอธิบายเพิ่มเติมลักษณะที่พรรณนาแต่ละข้อไป เช่น ฝาผนังและเครื่องตกแต่งเป็นสีน้ำตาลด้วยถูก

แดดลม (a good weatherbeaten brown) ดวงไฟมีหลายดวงแต่ส่องแสงหุบหรี่ กระจกเงา และกระดานดำทำให้กตตาคารนี้ดูหยาบ ๆ ง่าย ๆ แบบพื้นบ้าน เสียงหนวกหูนั้นผู้เขียนถ่ายทอดให้เรา รู้สึกได้โดยพูดถึงผู้คนที่แออัดอัดเบียดเพียงใด (cramped together) และสภาพบริการสาว ๆ ที่วังบริการลูกค้า พร้อมทั้งส่งเสียงตะโกนเต็มที (at top voice) ผู้เขียนยังเน้นให้เห็นความมีชีวิตชีวาของฉากนี้โดยการพูดถึงกตตาคารต่าง ๆ ที่อยู่อีกด้านหนึ่งของท่าเรือ (the other side of the port) ซึ่งติดไฟสว่างดูภูมิฐาน แต่ (บอกเป็นนัยไว้) ดูเกรงขรมและไม่ดึงดูดคน การเปรียบเทียบ (contrast) กล่าวไว้เพียงสั้น ๆ แต่ก็พอที่จะทำให้ภาพที่มีสีสันที่ผู้แต่งวาดไว้มีชีวิตชีวายิ่งขึ้น

ลักษณะของฉากที่พรรณนาทำให้ผู้เขียนต้องเลือกลีลาการเขียนที่ยาก เพราะเจตนาของเขาในที่นี้มิใช่เพียงแต่จะเล่าให้ผู้อ่านเห็นตามที่เขาเขียนเท่านั้น แต่เขาต้องการให้เราได้ยินได้รู้สึกสรรพสิ่งที่กำลังดำเนินอยู่ด้วย นับว่าผู้ประพันธ์ประสบความสำเร็จทีเดียว โดยการให้รายละเอียดเล็ก ๆ น้อย ๆ แก่เรา เป็นต้นว่ากระดานดำถูกขีดเขียนอย่างลวก ๆ (black slates had been scraped) ด้วยขอสักสีขาวโปถน (with a brio of chalk) หรือแม่บริการสาวมีฟันทองเต็มปาก (Plenty of gold in the teeth of these waitresses)

ผู้ประพันธ์เรื่องนี้มีพรสวรรค์ในการเลือกใช้คำและวลีต่าง ๆ ที่ทำให้ฉากที่เขาพรรณนาอ่านสนุก คำคุณศัพท์ต่าง ๆ เช่น 'tougher, brighter but darker' บรรยายท่าเรือนี้ได้ดี นอกจากนี้คำคุณศัพท์ยาวเหยียดต่อมาที่ว่า 'noisier, brasher, browner, brassier' ทำให้ฉากนี้น่าประทับใจ นอกจากนี้วลีที่ไม่ค่อยเห็นใช้กันนัก เช่น 'weatherbeaten brown' 'weak-bulbed' 'naptha flare' และ 'beckoning the street' ดึงดูดความสนใจของเราได้ดี คำอุปมาเป็นนัยที่ผู้เขียนใช้ได้สุดใจ เช่น 'old fashion engine' ก็ช่วยแนะให้เราเห็นภาพสถานที่นี้ได้ทันทีทันควัน สรรพเสียงที่ฟังไม่ได้ศัพท์ ฝีมือของผู้แต่งในการเลือกใช้คำนั้นช่วยมากในการสร้างฉากที่ขลุมนุ่นวาย และทำให้ภูมิชีวิตจิตใจยิ่งขึ้นในสายตาของผู้อ่าน

จงอ่านบทคัดตอนต่อไปนี้ และเขียนแสดงความซาบซึ้งเข้าถึงเรื่องตามตัวอย่างที่ได้อ่านมา

(1)

But though I was terrified by the idea of the seafaring man with one leg, I was far less afraid of the captain himself than anybody else who knew him. There were nights when he took a deal more rum and water than his head would carry; and then he would sometimes sit and sing his wicked, old, wild sea-songs, minding nobody; but sometimes he would call for glasses round, and force all the trembling company to listen to his

stories or bear a chorus to his singing. Often I have heard the house shaking with 'Yo-ho-ho, and a bottle of rum; all the neighbours joining in for dear life, with the fear of death upon them, and each singing louder than the other, to avoid remark, for in these fits he was the most overriding companion ever known; he would slap his hand on the table for silence all round; he would fly up in a passion of anger at a question, or sometimes because none was put; and so he judged the company was not following his story. Nor would he allow anyone to leave the inn till he had drunk himself sleepy and reeled off to bed. 10

His stories were what frightened people worst of all. Dreadful stories they were; about hanging, and walking the plank, and storms at sea and the Dry Tortugas, and wild deeds and places on the Spanish Main. By his own account he must have lived his life among some of the wickedest men that God ever allowed upon the sea; and the language in which he told these stories shocked our plain country people almost as much as the crimes he described. My father was always saying the inn would be ruined, for people would soon cease coming there to be tyrannized over and put down, and sent shivering to their beds; but I really believe his presence did us good. People were frightened at the time, but on looking back they rather liked it; it was a fine excitement in a quiet country life; and there was even a party of the younger men who pretended to admire him, calling him a true sea-dog, 'and a real old salt,' and such-like names, and saying there was the sort of man that made England terrible at sea. 15 20

ROBERT LOUIS STEVENSON
Treasure Island

คำศัพท์

he would call for glasses round	เขาจะซื้อเครื่องดื่มเลี้ยงทุกคน
to avoid remark	เพื่อไม่ให้เป็นที่น่าสังเกต
fits	ระเบิดปังปังออกมา
reeled off	เดินตุบตุบเป่
walking the plank	ถูกปิดตา บังคับให้เดินไปบนแผ่นกระดานที่ทอดสู่ทะเล (บางครั้งพวกโจรสลัดใช้วิธีนี้กับนักโทษของตน)
a real old salt	สิงห์ทะเล

คำถาม

1. อะไรทำให้งานร้อยแก้วข้างต้นนี้เป็นชนิดพรรณนาโวหาร?
2. จงบอกความหมายรวบยอดของเรื่องนี้
3. จงพรรณนาฉากในท้องเรื่องนี้มา

4. จงบรรยายตัวละครที่มีอยู่ในเรื่องนี้ บอกด้วยว่าเป็น round หรือ flat character.
 5. ผู้เขียนมีเจตนาอย่างไร?
 6. รายละเอียดที่มีอยู่นับว่าช่วยถ่ายทอดวัตถุประสงค์หลักของผู้ประพันธ์อย่างไร?
 7. บรรยายภาคในเรื่องเป็นอย่างไร?
-